

Marija Martinović, studentkinja Fakulteta političkih nauka

Naš savez, naša sloboda

„Vi možete zaštititi vaše slobode na ovom svijetu samo štiteći slobode drugih ljudi! Možete biti slobodni, samo ako sam ja slobodan.“¹

Dakle, uslov naše slobode jeste sloboda drugih ljudi. Ljudi su od davnina, u najprimitivnijim ljudskim zajednicama, težili jedinstvu. Modernizacija društva često je donosila radikalne ideje o nezavisnosti i samostalnosti naroda. Ipak, ljudsko društvo se nije previše pokoravalo takvim idejama.

Sloboda je bila i ostala najsvjetliji vladar „trona svjetskoga“. Najsajjnija zvijezda životne beskonačnosti. Put do zvijezda je trnovit, posut oštrim bodljem. Svaki korak ka slobodi bio je praćen krvavim borbama i ratovima. Vodile su se bitke za osvajanje zvijezde koja se nekada činila tako daleko, tako nedostižno. To su činjenice koje ne smijemo zaboraviti, ni dozvoliti vremenu da nam otrgne te stranice naše istorije. One moraju biti prisutne u našoj sadašnjosti, da nas podsjetite kako su naši preci ostavljali živote da bi smo mi danas bili slobodni. Mi danas ne moramo voditi ratove, danas nam se pruža šansa da slobodu branimo diplomatijom, dobrim međunarodnim odnosima i ulaskom u saveze kao što je NATO!

Smatram da smo zbog duge i slavne istorijske prošlosti Crne Gore u obavezi da sačuvamo njen integritet i njenu slobodu. Moramo biti borbeni, razumni i odlučni. Pružena nam je šansa, a naše je da uđemo na velika vrata svijeta!

Najveća vrijednost jedne zemlje ogleda se u očuvanju mira i stabilnosti kako u njenoj unutrašnjosti, tako i izvan nje. Znajući da je to i jedna od glavnih misija NATO, daje nam se razlog više da stvaramo pozitivno mišljenje o Alijansi.

---

¹ Clarence Seward Darrow, američki pravnik

Moramo dopustiti da u nama proradi svijest o bitnosti saveza u današnjem vremenu. Po svaku cijenu moramo biti spremni da očuvamo mir i stabilnost i sve ostale vrijednosti koje karakterišu vladavinu jedne demokratske države.

Iz neformalnih istraživanja koje sam radila, kako na prostoru Crne Gore, tako i na prostoru svih država bivše Jugoslavije, zaključila sam da veliki broj ljudi eksplicitno izražava negativno mišljenje o NATO. Suština tih rezultata zasniva se na činjenici da se radi o opštoj neinformisanosti građanstva. U pitanju su zemlje koje su bile, a neke od njih su možda i još uvijek po pritiskom ratnih dešavanja. Međutim, to i nije toliko porazna činjenica, ukoliko smo spremni da na pravi način utičemo i korigujemo svijest ljudi. Ujedinjenim snagama pronaći adekvatan način i dokazati pozitivnost pristupa NATO. Članstvo u NATO mogla bi da bude polazna tačka za jačanje kako političkog, ekonomskog, pravnog, tako i ostalih aspekata svakodnevnog života.

Suština naših života sastoji se u formiranju saveza. NATO kao svjetska organizacija sadrži veliki broj benefita koje su u mogućnosti da afektivno utiču na svaku zemlju. Poseban akcenat bih stavila na zemlje u razvoju. Konkretno - na Crnu Goru. Teritorijalno mala zemlja, sa malim brojem stanovnika, prepuna prirodnih i istorijskih resursa i naslijeđa, predstavlja preduslov da pristupi Savezu koji će dovesti do kulminiranja njenog razvitka. Važna činjenica jeste da postoje jaki i moćni savezi kao što su Evropska unija i NATO koji primjećuju svaki uspon Crne Gore, ma koliko on nekada bio mali i činio nam se nebitnim.

Put ka Evropskoj uniji zahtijeva od nas da ispunimo određene uslov. Ulazak u NATO, sigurna sam, bila bi jako dobra i značajna platforma za nastavak borbe za članstvo u EU.

Postavlja se logično pitanje. Zašto biti jedna od država koje su ujedinjene u NATO?! Iz mnoštva razloga, od kojih bih izdvojila nešto što mi se čini kao najbitnije za svaku državu a posebno za države Balkana. Očuvanje mira na ovom prostoru treba da bude prioritet za sve nas. Balkan je područje gdje se vjekovima ratovalo, gdje je vjekovima bila potrebna iskra slobode. Gubili su se nevini životi, prolivala ljudska krv. Zaista bi bilo vrijeme da kažemo „NE“, „ne“ rivalstvu između naroda. Vrijeme da shvatimo da jedino mirovnim ugovorima i savezima možemo doći do slobode!

Borba protiv organizovanog kriminala je takođe bitan uslov da bi jedna zemlja, koja se deklariše vladavinom prava, zaista i funkcionisala na tom principu. Moramo smanjiti stopu kriminala, korupcije i drugih oblika nesavjesnog ponašanja.

Naša obaveza je i da školujemo i usavršavamo kadrove koji će nas sutra predstavljati i koji će se spremni suočavati sa svim izazovima koji im se postave. I tu vidim veliku ulogu Alijanse. Odlazak naših studenata na usavršavanje u inostranstvu, posjeta važnih evropskih i svjetskih institucija uveliko bi doprinijela profesionalnom usavršavanju i sticanju novih iskustava. Porazna je činjenica da veoma mali broj građana Crne Gore posjeduje pasoše, a još manji broj je ikada napustio granice države. Naučna putovanja su veoma važan segment obrazovanja, a tu je, takođe, uloga NATO zaista velika.

Razmišljajmo o budućnosti. Ne želimo više situacije koje su danas manje, ali opet dosta prisutne na prostorima bivše SFRJ. Nacionalizam i rasizam ne smije biti način života, a etničko porijeklo i religijska pripadnost nikako ne smiju biti mjerila čovjeka. Kroz savez možemo dokazati i pokazati da smo svi isti i da svi imamo ista prava. Potrebno je zaštititi sve religije svijeta, sve nacionalnosti, kulture i jezik, poštovati prava nacionalnog identiteta svakog od nas. To je jedini način da shvatimo važnost međunarodnih odnosa koji predstavljaju kamen temeljac jedne pravedne države.

Oslobodimo se predrasuda! Ne sudimo o stvarima prije nego što uvidimo njihovu suštinu. Potrebno je korigovati ljudsku svijest i dokazati da se prava sloboda nalazi u savezima! Ne želimo da živimo u lancima, ne želimo da robujemo klišeima, želimo slobodu! Slobodu govora, religije, slobodu nacionalnosti. I ne samo na prostorima naše zemlje. Želimo da se osjećamo slobodno i ponosno, da se izjasnimo o svom nacionalnom porijeklu i svojoj religiji bez straha da ćemo biti sankcionisani, bilo na kojoj strani svijeta se nalazili. Takođe, bitno je da mi sami, unutar naše države, omogućimo svima pravo na izjašnjavanje.

Prvi, možda i najteži korak koji treba napraviti u Crnoj Gori, jeste popularizovati ideju o NATO. Organizovati brojne tribine, predavanja, naučne skupove na kojima će prvenstveno prisustvovati studenti a zatim i svi ostali zainteresovani građani. Uvesti bezbjednost kao obavezan predmet kako u srednjim, tako i osnovnim školama. Sigurna sam da bi se statistika

negativnog mišljenja o NATO veoma brzo promijenila u pozitivan stav koji ide u pravcu razvitka i afirmisanja Crne Gore.

Crna Gora trenutno piše jednu od najznačajnijih stranica novije istorije. Budimo dio te stranice, ujedinito se i dokažimo da je svijet mnogo bliži i pristupačniji kada smo zajedno. Zato, NATO savez je zlatna šansa Crne Gore. Ne propustimo je!